

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY ZÁKLADNÍ ŠKOLA MONTESORI

Zpracovala: Bc. Karolína Skácelová, vedoucí školní družiny

1. června 2025

I. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (dále ŠD) je zřízena podle zákona 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném vzdělávání. Činnost školní družiny se řídí vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání.

Naše školní družina je určena pro žáky 1. stupně.

ŠD zajišťuje výchovu, vzdělávání a zájmovou činnost. Je to důležitý partner rodiny i školy.

II. CÍLE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE ŠKOLNÍ DRUŽINY

- Snažíme se poskytnout oporu při přechodu z mateřské školky do základní školy.
- Vzdělávání žáků vychází z kontinuity výuky, v úzké spolupráci s třídním učitelem. Možností každého žáka je pokračovat ve výuce, pokud je to jeho zájem.
- Žákům nabízíme možnosti smysluplného trávení volného času. Režim dne je přehledný, dá dětem oporu, ale i dostatečný prostor pro vlastní aktivity. Učíme žáky vědomě hospodařit se svým volným časem a snažíme se tím působit preventivně proti negativním jevům ve společnosti.
- Žáci mají čas a prostor k objevování a rozvíjení těch činností, které je baví, podporujeme je ve zkoumání a v jejich kreativitě. Přinášíme pestré podněty k činnostem, úvahám a hrám, které vycházejí z aktuálních potřeb a nápadů žáků.
- Snažíme se rozvíjet vnímavost k přírodě, přírodním procesům, položit základy k ekologickému cítění, lásce k zemi, místu kde žijeme, k tradicím a k vlasti.
- Vytváříme vhodné prostředí pro rozvíjení sociálního kontaktu a učení se společnému soužití. Rozvíjíme spolupráci ve skupině, ve dvojici. Učíme respektu k sobě i ostatním, být vnímavý k potřebám vlastním i potřebám druhých.

III. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina je součástí ZŠ, umístěna je v patře společně s učebnami 1. stupně. Pro svou činnost využívá prostornou a útulnou třídu. Je vybavena novým dřevěným nábytkem, který je volně dostupný žákům. Rozdělena je na část s kobercem pro hraní společenských a deskových her. V druhé části mají žáci možnost tvořit. ŠD má dostatek her, knih, časopisů, potřeb a pomůcek pro zájmovou i vzdělávací činnost. Průběžně se každý rok doplňují. K dispozici je přehrávač na CD, PC a projektor. Využíváme venkovní zahrady před budovou školy vybavenou průlezkami a pískovištěm, sportoviště školy, okolní hřiště a les.

IV. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Úhrada za školní družinu je stanovena vnitřním předpisem.

V. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

ŠD má tři oddělení. Pedagogické působení zajišťují plně kvalifikovaní vychovatelé. Odborné zaměření si vychovatelky nadále prohlubují v akreditovaných kurzech a samostudiem. Usilují o vytvoření prostředí bezpečí, důvěry, přátelství, pohody, radosti a kreativity.

VI. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A UKONČENÍ DOCHÁZKY DO ŠKOLNÍ DRUŽINY

Členy školní družiny (dále jen ŠD) se mohou stát žáci prvního stupně ZŠ po odevzdání vyplněného zápisního lístku a podepsaného zákonným zástupcem. Zápisní lístek je ke stažení na stránkách školy.

Zápis probíhá vždy první den příslušného školního roku. O přijetí žáka do činnosti družiny rozhoduje ředitel školy a vedoucí vychovatelka ŠD. Součástí zápisního lístku je písemné sdělení zákonných zástupců o rozsahu docházky, musí zde být uveden čas a způsob odchodu žáka z družiny. Umístění dítěte ve ŠD není nárokové.

Kritéria pro přijímání žáků do ŠD:

1. Naplňování do maximální kapacity 60 žáků.
2. Přednostní přijímání žáků z 1., 2. a 3. třídy a žáků dojíždějících.
3. Ostatní žáci budou umisťováni v případě volné kapacity ŠD s přihlédnutím k individuálním potřebám rodiny.
4. Žáka lze přijmout do ŠD kdykoli v průběhu školního roku, pokud počet zapsaných žáků nepřekročí stanovenou kapacitu.

Ukončení docházky:

1. O ukončení vzdělávání ve ŠD žádá zákonný zástupce vždy písemnou formou a musí obsahovat – jméno žáka, datum odhlášky a podpis zákonného zástupce. Odhlásit žáka ze ŠD lze vždy ke konci měsíce, ve kterém žák ještě ŠD navštěvoval.
2. Za hrubé porušení a opakované porušování vnitřního řádu ŠD může být žák, po projednání se zákonným zástupcem, vyloučen z docházky ŠD.

Bez písemného sdělení zákonných zástupců není možné žáka uvolnit ze ŠD. Telefonická dohoda o změně odchodu není možná.

Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby zákonných zástupců vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky zákonné zástupce žáka a osoby uvedené na zápisním lístku žáka do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný,

- a) Na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě,
- b) Na základě předchozí dohody s obecním úřadem kontaktuje pracovníka obecního úřadu,
- c) Požádá o pomoc Policii ČR.

VII. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní družinu mohou navštěvovat žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začlenění do volnočasových aktivit věnována průběžná pozornost. Při vzdělávání se snažíme stanovit vhodné formy integrace a činnosti. Vychovatel je seznámen se závěry odborného posudku žáka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci žáka, se školním psychologem a výchovným poradcem.

Je zohledněné přiměřené zajištění v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu žáka. Žáci mají nárok na využití asistenta pedagoga podle doporučení PPP.

Při realizaci činností se snažíme vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

VIII. PODMÍNKY ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Pedagog školní družiny na začátku školního roku seznámí žáky i zákonné zástupce s vnitřním řádem školní družiny. Dále žáky seznamujeme s možnými riziky pohybu ve vnějších a vnitřních prostorách školy a mimo ni. S bezpečnostními pravidly žáky seznamujeme opakovaně při různých činnostech. O tomto provádíme záznam do pedagogické dokumentace. Pokud využíváme jiné učebny, řídíme se vnitřním řádem těchto učeben. Důležitá je pro nás také bezpečnost sociální a emocionální, aby se žáci cítili bezpečně při všech činnostech.

Klademe důraz na klidné prostředí a příznivé sociální klima (otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému). Respektujeme potřeby jedince, individualitu žáka a jeho osobní problémy. Chráníme žáky před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Vytváříme podmínky ke spoluúčasti žáků na životě školy a školní družiny.

IX. DÉLKA VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu 10 měsíců (ZÁŘÍ – ČERVEN)

- po dobu trvání školního roku.

X. FORMY:

- Tematické okruhy v rámci ročního plánu školy – činnosti, vztahující se obsahem k tématům dle ročního plánu.
- Příprava na vyučování – děti mohou využít čas v družině k vypracování nedokončených úkolů, či přípravě na vyučování.
- Zájmové – činnosti z oborů výchov – výtvarné, tělesné, hudební, dramatické, praktické, přírodovědné a poznávací, turistické.
- Rekreační – slouží k pohybové kompenzaci času stráveného uvnitř při školním vyučování. Jsou to činnosti řízené i spontánní, aktivnější a dynamičtější.

- Příležitostné – přesahují rámec týdenní skladby zaměstnání (výstavy, besedy, kulturní vystoupení, sportovní odpoledne, dětský den)
- Odpočinkové – slouží k odpočinku, relaxaci a odstranění únavy, při brzkém příchodu do školy, po obědě, nebo skončení školního vyučování.
- Spontánní – činnost vycházející z představy a fantazie dětí
- Organizační – činnosti spojené s režimem dne a to např.: převlékání, úklid, organizace prostoru, svačina.

XI. REŽIM DNE

Režim dne je sestaven tak, aby žákům poskytl dostatečný prostor pro zájmovou činnost, vzdělávání v návaznosti na výuku, dokončení činností a omezení domácích úkolů. Zároveň možnost dostatečného odpočinku, relaxaci a regeneraci po soustředěné činnosti.

7:00 – 7:40	Rekreační, odpočinkové a spontánní činnosti, kreslení, četba, hry
7:40 – 8:00	Úklid her, komunitní kruh, společná činnost, kalendář, relaxace pohybem, příprava na výuku
11:00 – 12:00	Hygiena, oběd, odpočinková a spontánní činnost
12:00 – 13:35	Kontinualita ve výuce – tématické okruhy vycházející ze ŠVP
13:35 – 14:00	Spontánní a odpočinková činnost, odchody žáků domů, hygiena, svačina, úklid
14:00 – 15:30	Rekreační a zájmové činnosti – pobyt na hřišti, sportování, vycházky, společné hraní her, dramatizace, zpívání, hraní na nástroje, tvoření, praktické činnosti, pěstitelské práce aj. (dle ŠVP)
15:30 – 16:30	Hygiena, svačina, odpočinková a spontánní činnost, společenské hry, kreslení, četba, odchody žáků domů

XII. OBSAH A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Vychází z rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro základní školy, navazuje na školní vzdělávací plán ZŠ (ŠVP).

RVP		ŠVP ŠD		
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	Očekávané výstupy RVP	TÉMA A OBSAH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	TÉMATICKÉ OSLAVY, akce
ČJS – MÍSTO, KDE ŽIJEME	ČJS-3-1-01 (p)	<u>ŠKOLA, práva a povinnosti</u> Poznáváme školu a její okolí. Poznáváme školu a družinu. Seznámení s řády a bezpečností. Práva a povinnosti žáků. Seznámení s nabídkou činností ve školní družině. Seznámení s rozvrhem dne. Seznámení s úklidem ve ŠD. Vycházky do okolí školy. Upozornění na možná nebezpečí v okolí školy. Škola na mapě.	Vyznačí v jednoduchém plánu/mapě umístění školy. Popíše a zvládne bezpečnou cestu do školy. V nejbližším okolí školy rozliší možná nebezpečí. Orientuje se ve škole a v okolí školy. Zná pravidla chování. Pozná střídání činností ve škole a zná jejich rozvržení. Pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase. Ukládá věci na své místo. Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. Chová se zodpovědně. Dodržuje základní pravidla slušného chování. Při setkání s cizími lidmi se chová adekvátně. Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Rozpozná chování a jednání, které není možné tolerovat a zná základní práva a povinnosti své i ostatních spolužáků a dospělých.	
ČJS – LIDÉ KOLEM NÁS	ČJS-3-2-01 (p) ČJS-5-2-02 (p)			
ČJS – LIDÉ A ČAS	ČJS-3-3-01p			
ČJS – LIDÉ KOLEM NÁS	ČJS-3-2-01 (p) ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-02 (p)	<u>ADAPTACE</u> Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci žáka v prostředí školy a ŠD. Seznamovací hry a činnosti. Seznámení s řády a bezpečností.	Zná spolužáky, učitele, vychovatele. Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci. Komunikuje s dospělým i kamarádem. Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	ADAPTAČNÍ ODPOLEDNE (září) SEZNAMOVACÍ VÝLET (září)
Doplňující vzdělávací obory:	EV-3-1-01 EV-3-1-02			

ETICKÁ VÝCHOVA	EV-3-1-03	<u>KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI</u>	Na základě vlastní zkušenosti vyjádří vztahy mezi lidmi.
	EV-3-1-04	Představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace.	Nebojí se vyjádřit nahlas, dokáže se prosadit i přijmout kompromis.
	EV-3-1-05	Pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva.	Přizpůsobí se podmínkám a vyrovná se se změnami.
	EV-3-1-06	Seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky.	Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel.
	EV-5-1-01	Identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu.	Respektuje dohodnutá pravidla a dodržuje základní pravidla společenského chování.
	EV-5-1-02	Mezilidské vztahy a komunikace.	Učí se reagovat na pokyny a dění okolo nás.
	EV-5-1-03	Principy demokracie.	Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.
	EV-5-1-04	Zásady slušného chování.	Dovede uvést základní povinnosti a práva žáka školy.
	EV-5-1-05	Zvládání emocí.	Uvědomuje si práva svoje i druhých.
	EV-5-1-06	<u>POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH</u>	Ví, že když řešení problému přesahuje jeho síly, má se obrátit na osobu zkušenější.
		Projevování pozornosti a laskavosti.	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat u vrstevníků a dospělých.
		Pozitivní vlastnosti druhých.	Vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit.
		Přijetí, empatie, odpuštění.	Podílí se na příjemné atmosféře, ve skupině spolupracuje.
		<u>TVOŘIVOST A SPOLUPRÁCE</u>	Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým.
		Vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování, radost ze společné činnosti a výsledku, darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství.	Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky.
		<u>ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ</u>	Vyjadřuje city v jednoduchých situacích.
		Iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu. Asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání.	Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů.

			Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc. Eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku. Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení. Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách. Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí. Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy. Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně.	
ČJS – MÍSTO, KDE ŽIJEME	ČJS-5-1-01 (p) ČJS-5-1-04 (p) ČJS-5-1-05 (p)	<u>DOMOV</u> Orientace v místě bydliště. Město, obec, venkov. Prostředí domova – náš dům, můj pokoj.	Vyznačí polohu svého bydliště na mapě. Orientuje se v místě bydliště a popíše jeho okolí. Začlení svou obec do příslušného kraje. Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti z místa bydliště. Sdílí své zážitky a poznatky.	
ČJS – MÍSTO, KDE ŽIJEME	ČJS-3-1-01p ČJS-5-1-01p ČJS-5-1-04p ČJS-5-1-05p	<u>OBEČ/MĚSTO, MÍSTNÍ KRAJINA</u> Poloha v krajině, na mapě. Minulost a současnost Pardubic. Významné památky.	Popíše polohu obce na mapě. Začlení obec do příslušného kraje. Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí.	MD BEZ AUT – JÍZDY ZRUČNOSTI NA KOLOBĚŽCE/KOL. BRUSLÍCH (září)

ČJS – LIDÉ A ČAS	ČJS-3-3-02 ČJS-3-3-03 ČJS-5-3-02 ČJS-5-3-03	Osobnosti Pardubic. Báje, mýty a pověsti. <u>DOPRAVA A BEZPEČNOST</u> Bezpečnost při cestě do školy. Seznámení s některými druhy dopravních značek. Bezpečnostní prvky na kole a koloběžce. Bezpečnost při jízdě jízdní řády. Důležitá telefonní čísla a zásady telefonování. Mimořádné události.	Sdělí poznatky a vlastní zážitky. Pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu. Uplatňuje poznatky o lidské společnosti, zvycích a o práci lidí. Porovnává minulost a současnost, rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách. Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie. Popíše a zvládne cestu do školy. Rozhoduje se zodpovědně v dané situaci. Poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Rozezná nebezpečí různého charakteru. Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Popíše bezpečnostní prvky na kole a koloběžce, vybavení a uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty na hřišti. Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.	VELKÁ PARDUBICKÁ/ ZLATÁ PŘILBA – PŘEKÁŽKOVÝ ZÁVOD (říjen) NÁVŠTĚVY MUZEA, KNIHOVNY, ZÁMKU, PROHLÍDKA MĚSTA
	ČJS-3-5-02 ČJS-5-5-04p ČJS-5-5-07p			
ČJS – ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS – MÍSTO, KDE ŽIJEME	ČJS-3-2-02 ČJS-5-1-02 ČJS-5-1-06 (p) ČJS-5-1-01p ČJS-5-1-03p ČJS-5-1-04p ČJS-5-1-05p	<u>NAŠE VLAST, REGIONY, OKOLNÍ KRAJINA, MAPY</u> Kraje ČR. Praha. Orientace na mapě, světové strany. Krajina a její vliv. Státní symboly.	Orientuje se na mapě České republiky. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich. Dbá zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Porovná odlišnosti naší vlasti a jiných zemí. Zná některé zástupce státní moci, symboly našeho státu a jejich význam.	DLABÁNÍ DÝNÍ A PODZIMNÍ SLAVNOSTI (říjen) POUŠTĚNÍ DRAKŮ V ZÁVISLOSTI NA KLIMATICKÝCH PODMÍNKÁCH (listopad)

ČJS – LIDÉ KOLEM NÁS	ČJS-3-2-01 (p)	<u>RODINA, SOUŽITÍ A CHOVÁNÍ LIDÍ</u> Postavení jedince v rodině.	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi. Vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v rodině i ve škole, mezi chlapci a dívkami, v obci. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi. Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti. Popíše význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Rozpozná jednání a chování, která se nemohou tolerovat.	DLABÁNÍ DÝNÍ A PODZIMNÍ SLAVNOSTI (říjen) ADVENTNÍ SETKÁNÍ (listopad/prosinec)
	ČJS-3-2-02 (p)	Role členů rodiny.		
	ČJS-5-2-01	Moji příbuzní. Rodinné oslavy.		
	ČJS-5-2-02	Jak doma pomáháme. Domácí mazlíčci a péče o ně. Mezilidské vztahy. Komunikace. Demokracie. Zaměstnání. Fyzická a duševní práce.		
ČJS – LIDÉ KOLEM NÁS	ČJS-3-2-02	<u>VLASTNICTVÍ</u> Základy finanční gramotnosti.	Odvodí význam a potřebu různých pracovních činností. Orientuje se v základních formách vlastnictví. Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze. Vysvětlí proč spořit.	
	ČJS-5-2-03 (p)			
ČJS – ROZMANITOST PŘÍRODY	ČJS-3-4-01	<u>PŘÍRODA</u> Látky a jejich vlastnosti, třídění, skupenství.	Pozoruje a popíše proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Roztřídí některé přírodniny podle určujících znaků. Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny. Pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami. Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat. Provádí jednoduché pokusy dle návodu, popíše vlastnosti látek. Vysvětlí rozdíl mezi živou a neživou přírodou, objevuje propojenost přírody.	VYCHÁZKY DO PŘÍRODY (LES, NA LOUCE, U VODY, NA POLI) NÁVŠTĚVY MUZEA, KNIHOVNY DEN ZEMĚ (duben) MD BEZ AUT (září)
	ČJS-3-4-02 (p)	Voda a vzduch, koloběh, význam, vlastnosti.		
	ČJS-3-4-03 (p)	Vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, roční období. Živá a neživá příroda.		
	ČJS-5-4-01	Počasí. Základní společenstva – rostliny, houby, živočichové.		
	ČJS-5-4-05 (p)	Životní podmínky, rovnováha v přírodě. Ohleduplné chování k přírodě a její ochrana.		

			Zhodnotí chování člověka v přírodě a sám se chová podle zásad ochrany přírody a životního prostředí. Rozlišuje aktivity člověka, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. Popisuje vliv činností lidí na přírodu. Zvládá péči o pokojové rostliny.	
ČJS – ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	ČJS-3-5-01 (p) ČJS-3-5-02 (p) ČJS-3-5-03 (p) ČJS-3-5-04 (p) ČJS-5-5-01 (p) ČJS-5-5-02 (p) ČJS-5-5-03 ČJS-5-5-04 (p) ČJS-5-5-05 (p) ČJS-5-5-06 ČJS-5-5-07 (p)	<u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> Lidské tělo (stavba, funkce, smysly, pohlavní rozdíly). Jak rosteme a vyvíjíme se. Péče o naše zdraví. Režim dne. Správná výživa. Nemoc a úraz. První pomoc. Komunikace při volání na tísňovou linku. Osobní bezpečí (vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečnost). Každý jsme jiný. Výchova k míru.	Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu. Popíše své zdravotní potíže a pocity. Zvládá ošetření drobných poranění. Pojmenuje hlavní části lidského těla. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života. Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na jiné osoby. Dodržuje zásady bezpečnosti, neohrožuje své zdraví ani zdraví jiných. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. Ovládá způsob komunikace při volání na tísňovou linku. Rozpozná život ohrožující zranění, zajistí lékařskou pomoc. Odmítá návykové látky.	DEN ZDRAVÉHO VAŘENÍ, SPORTOVNÍ ODPOLEDNE ZÁCHRANNÉ SLOŽKY A PRVNÍ POMOC
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TV-3-1-01 (p) TV-3-1-02 (p)	<u>TĚLESNÁ VÝCHOVA</u> Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků. Napínací a protahovací cvičení.	Využívá nabízené příležitosti a každodenní pohybovou činnost.	KURZ PLAVÁNÍ

	TV-3-1-03 (p) TV-3-1-04 (p) TV-3-1-05 (p) TV-5-1-01 (p) TV-5-1-04 (p) TV-5-1-06 (p) TV-5-1-08 (p) TV-5-1-09 (p) TV-5-1-10 (p) TV-5-1-11 (p)	Správné držení těla. Relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení. Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu. Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity. Bezpečnost při pohybových činnostech. Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru. Pohybové základy gymnastiky, kondiční cvičení s hudbou, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance. Přetahy a přetlaky. Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem. Základy sportovních her. Manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním. Spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel. Turistika a pobyt v přírodě, chůze v terénu, ochrana přírody. Chování v dopravních prostředcích při přesunu. Plavání (základní plavecká výuka). Hry na sněhu a na ledě. Pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků). Chování – fair play.	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech. Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace. Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	MD BEZ AUT – JÍZDY ZRUČNOSTI NA KOLOBEŽCE/KOL. BRUSLÍCH (září) VELKÁ PARDUBICKÁ/ ZLATÁ PŘILBA – PŘEKÁŽKOVÝ ZÁVOD (říjen)
UMĚNÍ A KULTURA	HV-3-1-01 (p) HV-3-1-02 HV-3-1-03 HV-3-1-04 (p) HV-3-1-06	<u>HUDEBNÍ VÝCHOVA</u> Zpěv. Rytmizace. Využití jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře.	Zpívá v jednohlase. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, případně doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje.	NÁVŠTĚVA HUDEBNÍHO VYSTOUPENÍ, KONCERTU

	HV-5-1-01p HV-5-1-02p HV-5-1-03 (p) HV-5-1-07 (p)	Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybová paměť, hudební hry, pantomima. Intuitivní tanec, improvizace. Poslech relaxační hudby.	Reaguje pohybem na znějící hudbu, na tempové a rytmické změny. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem propojí vlastní pohyb s hudbou.	
UMĚNÍ A KULTURA	VV-3-1-01 (p) VV-3-1-02 (p) VV-3-1-03 (p) VV-3-1-04 (p) VV-3-1-05 (p) VV-5-1-01 (p) VV-5-1-02 (p) VV-5-1-03 (p) VV-5-1-05 (p)	<u>VÝTVARNÁ VÝCHOVA</u> Linie, tvary, objemy. Světlo a stín, barevné kvality. Textury. Uspořádání. Vnímání ostatními smysly. Umělecká výtvarná tvorba. Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Ilustrace textů. Volná malba, kresba, grafika, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie.	Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr. Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; rozpoznává jejich vlastnosti a porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ (kontrast, velikost). V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům. Při tvorbě projevuje vlastní zkušenosti.	NÁVŠTĚVY GALERIE

			Nalézá vhodné prostředky na základě vztahu zrakového vnímání, využívá i další smysly. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla.	
Doplňující vzdělávací obory: DRAMATICKÁ VÝCHOVA	DV-3-1-01 DV-3-1-02 DV-3-1-03 DV-3-1-04 DV-3-1-05 DV-5-1-06	Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, držení těla, verbální a neverbální komunikace. Herní dovednosti, vstup do role. Sociálně komunikační dovednosti – spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení. Náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování. Typová postava – směřování k její hlubší charakteristice. Konflikt jako základ dramatické situace, jeho řešení. Dramatizace literární předlohy. Základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt. Základní divadelní druhy – činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo; činoherní i loutkářské prostředky. Inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk. Přednes, komunikace s divákem.	Zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých. Rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná. Zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání. Spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace; prezentuje ji před spolužáky; sleduje prezentace ostatních. Reflektuje s pomocí učitele, nebo samostatně svůj zážitek z dramatického díla. (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového). Rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy.	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ČSP-3-1-01 (p) ČSP-3-1-02 (p) ČSP-5-1-01 (p)	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití.	Tvoří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	

	ČSP-5-1-02 (p) ČSP-5-1-03 (p) ČSP-5-1-04 (p)	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. Lidové zvyky, tradice, řemesla.	Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ČSP-3-2-01 (p) ČSP-5-2-01 (p) ČSP-5-2-02 (p) ČSP-5-2-03 (p)	<u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem.	Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu. Užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky.	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ČSP-3-3-01 (p) ČSP-3-3-02 (p) ČSP-5-3-01 (p) ČSP-5-3-02 (p) ČSP-5-3-03 (p) ČSP-5-3-04 (p)	<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u> Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo. Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) Pěstování pokojových rostlin. Jedovaté a léčivé rostliny.	Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročné rostliny. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	ČSP-3-4-01 (p) ČSP-3-4-02 (p) ČSP-5-4-01 (p) ČSP-5-4-02 (p) ČSP-5-4-03 (p)	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> Základní vybavení kuchyně. Výběr, nákup a skladování potravin. Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování. Příprava pokrmů podle jednoduchých receptů.	Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Připraví samostatně jednoduchý pokrm. Chová se vhodně při stolování, dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	

	ČSP-5-4-04 (p)		Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni. Uplatňuje zásady správné výživy.	
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		<u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</u> Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení zapamatování.2 Poznání sebe i druhých, můj vztah k sobě i druhým lidem. Cvičení sebeovládání, vůle, organizace vlastního času, plánování. Dovednosti pro pozitivní naladění – uvolnění, relaxace, hledání pomoci při potížích. Podpora originality, schopnosti vidět věci jinak a schopnosti převádět nápady do reality. Vzájemné poznávání ve skupině, přijmutí odlišností druhého a hledání přínosu. Péče o dobré vztahy, pohled na svět očima druhého, empatie, respektování, podpora. Odpovědnost, spolehlivost. Komunikační dovednosti. Dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navazovat na druhé a přispívat vlastní myšlenkou. <u>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA</u> Aktivní postoj v obhajování a dodržování lidských práv a svobod. Pochopení významu řádu, pravidel, zákonů pro fungování společnosti. Utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost. Ochota pomáhat zejména slabším.	Porozumí sobě samému a druhým. Získá pozitivní postoj, nezraňující. Zvládá vlastní chování, utváří dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni. Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a spolupráce. Uvědomuje si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů. Chápe význam řádů, pravidel a zákonů pro fungování společnosti, obhájí a dodržuje lidská práva. Prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost. Rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska. Je ochotný pomáhat zejména slabším. Respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti. Uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých, chápe a toleruje odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých. Učí se přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomuje si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné.	

		<u>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</u> Nacházení společných znaků a odlišností. Život dětí v jiných zemích. Zvyky a tradice národů. Sdílení rodinných zážitků a zkušeností ze světa. <u>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</u> Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci. Uplatňování slušného chování, tolerance, empatie, schopnosti vžít se do druhého. Rovnocennost mezi lidmi a kladný vztah k poznávání cizích kultur. <u>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</u> Porozumění vztahu člověka a přírody, jaké jsou důsledky lidské činnosti na přírodu. Význam lesa, hospodaření na polích, důležitost vodních zdrojů. Základní podmínky života. Problémy životního prostředí.	Rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin. Učí se uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů. Rozvíjí porozumění vztahu člověka a prostředí a důsledků lidských činností na prostředí. Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí. Přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, k ochraně přírody a přírodních zdrojů. Učí se utvářet zdravý životní styl.	
--	--	---	--	--

Nepravidelné akce: HERNÍ ODPOLEDNE V APOLENCE PRO RODINY MŠ A ZŠ MONTESSORI, ŠKOLNÍ FESTIVÁLEK (nebývá každý školní rok)

Použité zkratky:

ŠVP = Školní vzdělávací plán; RVP = Rámcový vzdělávací plán

MD = Mezinárodní den; SD = Světový den